

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-25/22-B

Název	Základní škola Zaječí, okres Břeclav
Sídlo	Školní 402, 691 05 Zaječí
E-mail	reditel@zszejeci.cz
IČ	70934479
Identifikátor	600112578
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Cymorek
Zřizovatel	obec Zaječí
Místo inspekční činnosti	Školní 402, Zaječí
Termín inspekční činnosti	11. – 13. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Zaječí, okres Břeclav (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola k termínu inspekční činnosti vzdělávala v devíti třídách 137 žáků. Počet žáků se od poslední inspekční činnosti zvýšil. Škola evidovala 10 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), jimž byla poskytována podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně.

Školní družina poskytuje pravidelnou zájmovou činnost pro 53 žáků ve dvou odděleních.

Stravování žáků školy zajišťuje školní jídelna, která připravuje stravu s dostatkem ovoce a zeleniny. Ke zlepšení stravovacích návyků žáků je škola zapojena do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) byl jmenován na vedoucí pracovní místo v září 2019. Vypracoval koncepci rozvoje školy, která je srozumitelná a reálná. Vycházel z analýzy skutečného stavu školy, ze znalosti místních podmínek i z výsledků inspekčního hodnocení školy v roce 2014. Stanovil konkrétní cíle pro jednotlivé oblasti vzdělávání. Některé stanovené cíle se daří škole postupně realizovat, a to zejména v oblasti zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání. Ke zkvalitnění vzájemné komunikace nejen uvnitř školy, ale i ve vztahu k rodičovské veřejnosti, významně přispělo zavedení jednotného informačního systému. Ostatní záměry týkající se průběhu vzdělávání a personálních podmínek byly dosud realizovány jen částečně. Na pedagogickém vedení se podílí mimo ředitele i zástupkyně, která vykonává současně funkci výchovné poradkyně. Vedení školy nastavilo vnitřní kontrolní systém a provádělo pravidelnou hospitační činnost. Zjištění z hospitací byla probírána s vyučujícími v osobních pohovorech, avšak poskytovaná zpětná vazba nebyla vždy účinná. Přijatá opatření nebyla dostatečná a dosud nevedla ke zlepšení kvality výuky, což vyplynulo z hospitační činnosti České školní inspekce. Pedagogická rada, která plní funkci poradního orgánu ředitele školy, pravidelně projednává výsledky vzdělávání a chování žáků, zásadní pedagogické dokumenty a organizační záležitosti. Vzájemná každodenní komunikace mezi pedagogy o průběhu vzdělávání umožňuje především výměnu informací o žácích a okamžité řešení jejich aktuálních potřeb nebo problémů. Metodické orgány školy se na svých jednáních zabývají prospěchem a chováním žáků, vyhodnocováním naplňování aktuálního školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho úpravami, informacemi o vzdělávacích potřebách jednotlivých žáků a organizačními záležitostmi. Předmětové komise se menší měrou věnují vzájemné spolupráci mezi členy jednotlivých sekcí. Vzájemné hospitace, které by byly přínosem pro učitele na obou stupních školy, nejsou realizovány. Personální podmínky dostatečně umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Ředitel i jeho zástupkyně mají příkladný přístup k vlastnímu vzdělávání a aktivně pracují na vlastním profesionálním růstu. Vedení se však nedaří do dalšího vzdělávání zapojovat všechny pedagogy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků na škole probíhá podle vytvořeného plánu, ale není vždy nastaveno tak, aby bylo v souladu s potřebami školy a reagovalo na zjištění z hospitační činnosti.

Poradenské služby ve škole dobře zajišťuje školní poradenské pracoviště. Poskytuje odbornou pomoc pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům žáků při řešení výchovných a výukových problémů. Na standardní úrovni zabezpečuje péči o žáky se SVP, kterým škola na základě doporučení školských poradenských zařízení poskytuje podpůrná opatření, včetně pedagogické intervence. Odpovídající pozornost věnuje škola prevenci rizikového chování žáků. V rámci minimálního preventivního programu se zaměřuje na realizaci vhodných aktivit k podpoře rozvoje zdravého životního stylu a pozitivních vztahů. Případným nevhodným chováním žáků se zabývá bezodkladně a řeší je v úzké spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Kariérové poradenství je systematicky realizováno v rámci vzdělávání a prostřednictvím individuálních konzultací podle zájmů a potřeb jednotlivých žáků.

Ředitel věnuje náležitou pozornost průběžnému vyhodnocování materiálních podmínek pro vzdělávání, které systematicky zkvalitňuje ve spolupráci se zřizovatelem, jehož přístup k potřebám školy je vstřícný. Od poslední inspekční činnosti se zlepšilo materiální zázemí pro vzdělávání, a to zejména rekonstrukcí a modernizací vnitřních prostor. Třídy i oddělení školní družiny jsou v dostatečné míře vybaveny nábytkem, byla zařízena knihovna pro žáky. Z provozních prostředků bylo v reakci na distanční výuku zkvalitněno zasíťování školy. Účelně byly vynaloženy finanční prostředky z evropských fondů na podporu informační, přírodovědné a jazykové gramotnosti. V rámci projektu Ministerstva pro místní rozvoj se podařilo zrekonstruovat učebnu přírodních věd, dovybavit učebnu informatiky, vybudovat multifunkční jazykovou učebnu a zajistit 100% bezbariérovost školy.

Činnost školy pozitivně ovlivňují rozvíjené partnerské vztahy. Aktivní součinnost se zřizovatelem přispívá nejen ke zlepšování materiálních podmínek školy, ale také k posilování sounáležitosti žáků s obcí. Žáci se podílí na realizaci různých kulturních akcí, například vánočního jarmarku a školní akademie. V rámci úzké spolupráce s místní knihovnou škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti žáků (besedy, přednášky, literární soutěže). Významným partnerem školy je „Spolek rodičů“, který finančně přispívá na pořizování školních pomůcek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve většině sledovaných hodin panovala příjemná atmosféra vzájemného respektu mezi žáky i pedagogy. Vzdělávání se průřezově vyznačovalo rozdílnou úrovní. Efektivita vzdělávacího procesu byla účinnější v těch hodinách, kde vyučující zařadili metody a formy činnostního učení a nabízeli žákům aktivity podporující jejich tvořivost a iniciativu. Méně přínosný se jevil frontální způsob výuky doplněný samostatnou prací žáků, ojedinele prací žáků ve dvojicích a ve skupinách. Žáci tak dostávali příležitost komunikovat s vyučujícími jen formou stručného řízeného rozhovoru. Vyučování pedagogové účelně podpořili učebnicemi, pracovními listy a sešity, názornými pomůckami. Dostupnou informační a komunikační techniku využili zejména učitelé, žáci tuto možnost měli jen zřídka. Na prvním stupni vyučující vhodně zařazovali do průběhu výuky relaxační prvky spojené s pohybovými aktivitami, což účelně podporovalo pozornost žáků. Učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy a příklady z reálného života. Během výuky používali především motivační hodnocení.

Přestože byly všechny zhlédnuté vyučovací hodiny připravené, pedagogům se zřídka dařilo seznamovat žáky se vzdělávacími cíli, spíše jim sdělovali obsah výuky. Především v hodinách českého jazyka a literatury a společenskovedních předmětech vedlo nesprávné nastavení cíle hodiny k volbě nevhodných metod a forem práce, které nepřispívaly k aktivizaci žáků. Rezervy byly shledány zejména v diferenciaci učiva nejen vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem žáků se SVP, ale i ostatních žáků. Struktura vyučovacích hodin nevytvářela podmínky pro závěrečné formativní hodnocení a shrnutí učiva. Pokud se objevilo sebehodnocení, mělo pouze formální charakter, vzájemné žákovské hodnocení se nevyskytlo. V některých předmětech na druhém stupni učitelé neprováděli potřebnou kontrolu písemností žáků, čímž jim neposkytovali adekvátní zpětnou vazbu a nevedli je k práci s chybou. Spolupráce asistentek pedagoga s vyučujícími probíhala s rozdílnou intenzitou. Jejich činnost byla přínosná především pro vzdělávání žáků se SVP, avšak v menší míře pro ostatní žáky ve třídě.

Při vzdělávání ve vzdělávacích oblastech Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět a Člověk a příroda se žáci dobře zapojovali v řízené diskusi, kdy v odpovědích prokazovali

osvojené znalosti. Vhodně byly zařazeny i složitější úlohy rozšiřující čtenářskou a matematickou gramotnost žáků a jejich kritické myšlení. V některých hodinách žáci objevovali nové poznatky bádáním, což rozvíjelo jejich kompetence kučení, pracovní i sociální a pracovali s obsahově náročnějším textem. Byla zaznamenána i diferenciacce v podobě volby rozšiřujících náročnějších úloh.

Ve výuce cizích jazyků, která byla vedena v příslušném jazyce, si žáci upevňovali gramatické jevy, správnou výslovnost a rozvíjeli slovní zásobu. K rozvoji komunikačních dovedností byli žáci vedeni na prvním stupni, na druhém stupni méně.

V hospitovaných hodinách tělesné výchovy byly rozvíjeny pohybové schopnosti a dovednosti zejména prostřednictvím sportovních her. Žáci byli pro všechny pohybové činnosti vnitřně motivováni a přirozeně rozvíjeli vzájemnou spolupráci. Aktivity zařazené do tělesné výchovy v prvním ročníku hravou formou podporovaly u žáků správné držení těla. Na druhém stupni byla tělesná výchova vyučována učiteli bez odbornosti pro daný předmět, což mělo vliv na nižší kvalitu a efektivitu poskytované výuky.

Sledované činnosti ve dvou odděleních školní družiny probíhaly v uvolněné a klidné atmosféře. Rovnoměrně se střídaly společné, skupinové i individuální řízené aktivity a spontánní činnosti, které respektovaly zájmy a potřeby účastníků různého věku. Důraz byl kladen nejen na vzdělávání, ale i na odpočinek a relaxaci. Díky vstřícnému přístupu obou vychovatelek byla umožněna seberealizace všem účastníkům. Nabízené tvořivé činnosti účelně podporovaly rozvoj jejich nadání, pracovních, sociálních a komunikačních kompetencí.

Pedagogové využívají ke zjišťování učebního pokroku žáků ústní a písemné zkoušení, případně praktické či pohybové ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Vyhodnocováním prospěchu a chování žáků se zabývají zejména na jednáních pedagogické rady nebo v rámci jednotlivých předmětových komisí a metodického sdružení. Náležitá pozornost je věnována žákům ohroženým školním neúspěchem. Učitelé tyto žáky aktivně vyhledávají a nabízejí jim podporu formou pedagogické intervence, individuálních konzultací a především doučování. V průběhu hospitační činnosti vyučující motivovali žáky k využití této formy podpory. Celkové výsledky žáků měly v posledních třech letech srovnatelnou úroveň. Neprospívající žáci a žáci ukončující povinnou školní docházku bez získání základního vzdělání se vyskytli pouze ojediněle. Škola využila ke zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků také výsledky pravidelného externího testování a výsledky dosažené při jednotné přijímací zkoušce na střední školy, avšak se zjištěními cíleně nepracuje. V prvním pololetí školního roku 2021/2022 došlo k výraznému zhoršení průběžných výsledků žáků především druhého stupně, což dokládá nezdar pedagogů při motivaci žáků k podávání kvalitních školních výkonů. Pro zlepšení výsledků žáků se nepodařilo nastavit vhodná a účinná opatření. Zapojování žáků do předmětových soutěží a olympiád s cílem podpořit jejich nadání a zájmy byl ve sledovaném období věnován malý prostor.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně ve vedení školy a částečné obměně pedagogického sboru.
- Materiální podmínky pro naplňování školních vzdělávacích programů se zlepšily.
- Zavedením elektronického informačního systému se zefektivnila komunikace mezi pedagogy i směrem k zákonným zástupcům.

Silné stránky

- Vztahy mezi pedagogy a žáky postavené na vzájemné důvěře a respektu podporují příznivé klima školy.

Slabé stránky/příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy se nedaří efektivně pracovat se zjištěními z kontrolní činnosti a motivovat všechny pedagogy k vlastnímu profesnímu rozvoji. Předávání poznatků a spolupráce je spíše nahodilá.
- Rezervy byly shledány v práci s výukovými cíli a v účelném zhodnocení jejich dosažení v závěru vyučovacích hodin.
- Málo výrazná diferenciacie učiva vzhledem k individuálním potřebám, možnostem a schopnostem všech žáků, menší pestrost uplatňovaných metod a forem práce, ojedinělé využívání didaktické techniky žáky nepodporovaly efektivitu vzdělávání.
- Někteří pedagogové nevěnují dostatečnou pozornost motivaci žáků k učení a k dosahování dobrých výsledků ve vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní systém školy, pracovat se závěry z hospitací a využít je k cílenému dalšímu vzdělávání pedagogů.
- Cíleně diferencovat vzdělávací nabídku podle schopností a potřeb jednotlivých žáků.
- Využívat aktivizační formy a metody práce podporující vzájemné učení.
- Vést žáky ke kvalitnímu sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vztahu ke stanoveným cílům.
- Poskytovat všem žákům kvalitní zpětnou vazbu k žakovským výstupům a vést je tak k účelné práci s chybou.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitele Základní školy Zaječí, okres Břeclav s účinností od 1. 9. 2019
2. Osvědčení číslo 69114 o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 7. 12. 2018
3. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2021
4. Z 2-01 Výkaz o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2021
5. Školní informační systém EduPage – školní matrika, elektronické žákovské knížky, třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022, aktuální rozvrhy hodin tříd a učitelů
6. Přehled pedagogických pracovníků včetně úvazků a platového zařazení – aktuální stav pedagogických pracovníků
7. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví žáků a školního stravování
8. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2020/2021
9. Plán práce ve školním roce 2021/2022
10. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2020/2021
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2021/2022
12. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2021/2022
13. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2020/2021, 2021/2022
14. Zápis z jednání metodických orgánů školy ve školním roce 2020/2021, 2021/2022
15. Inspekční zpráva Čj. ČSIB-1496/13-B ze dne 9. 1. 2014
16. Konceptní záměry školy a úkoly ze dne 25. 8. 2019
17. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Tvořivě ke vzdělávání pro život čj. ZSZaj1a/2020 platný od 1. 9. 2020
18. Školní řád čj. 1ZŠZaj-o/2021 účinný od 1. 9. 2021
19. Písemnosti žáků – sešity, písemné práce, testy, laboratorní práce – vzorek
20. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2020

21. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2020
22. Plán školní družiny pro školní rok 2020/2021 včetně preventivního programu školní družiny
23. Provozní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2020
24. Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní kniha školní družiny (oddělení I a II) pro školní rok 2021/2022
25. Docházkový sešit pro evidenci účastníků ranní školní družiny, evidence od 29. 11. 2019
26. Plán práce školního poradenského pracoviště pro školní rok 2021/2022
27. Zápisy z jednání ŠPP ve školním roce 2021/2022
28. Seznam žáků se SVP ve školním roce 2021/2022
29. Záznamy o realizované pedagogické intervenci ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
30. Osobní dokumentace žáků se SVP vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
31. Rozhodnutí vydaná ředitelem školy ve správním řízení pro školní rok 2021/2022 k zápisu k povinné školní docházce (vzorek)
32. Preventivní program ZŠ Zaječí pro školní rok 2021/2022
33. Dokumentace školní metodičky prevence ve školním roce 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Soňa Weiserová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Soňa Weiserová v. r.
Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka	Renata Sedláková v. r.
Mgr. Marcela Hanáková, školní inspektorka	Marcela Hanáková v. r.
PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D., školní inspektorka	Šárka Maleňáková v. r.
Ing. Hana Šarounová, kontrolní pracovnice	Hana Šarounová v. r.

V Brně 10. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlastimil Cymorek, ředitel školy	Vlastimil Cymorek v. r.
---------------------------------------	-------------------------

V Zaječí 21. 2. 2022